

Europa i vi

Pregled postignuća Europske unije

Izdanje 2010.

ec.europa.eu/snapshot

Europska unija

Ovu knjižicu, kao i englesku inačicu i ostala kratka i jasna objašnjenja o EU-u, možete naći na web stranici Delegacije Europske unije u Republici Hrvatskoj, www.delhrv.ec.europa.eu.

Europska komisija
Opća uprava za komunikaciju
Publikacije
1049 Bruxelles
BELGIJA

Rukopis dovršen u studenom 2009.
Ilustracija naslovnice: Corbis
Luksemburg: Ured za publikacije Europske unije, 2009.

44 str. – 11,4 x 16,2 cm
ISBN 978-92-79-15291-7
doi: 10.2775/39828

© Europska unija, 2009.

Umnažanje je dozvoljeno. Za korištenje ili umnažanje pojedinačnih fotografija, potrebno je dopuštenje vlasnika autorskih prava.

Prijevod i tisak: Delegacija Europske unije u Republici Hrvatskoj, 2010.

TISKANO NA BIJELOM PAPIRU BEZ KLORA.

Europa

i vi

Pregled postignuća
Europske unije

Izdanje 2010.

Popločen put prema ekonomskom oporavku	4
Jednostavnija komunikacija za manje novca	8
Udruživanje sredstava za borbu protiv demencije	12
Klimatske promjene u novom svjetlu	16
Borba protiv gladi u najsiromašnijim zemljama svijeta	20
Zaštita kopnenih i morskih životinja	24
Briga za okoliš: od pesticida do goriva	28
On-line kupovina bez gnjavaže	32
Obnova Europe nakon prirodnih nepogoda	36
Vrijednost za novac za bankovne klijente	40

Europa i vi

Pregled postignuća Europske unije

Jeste li se ikad pitali što točno Europska unija čini za vas? Ako jeste, ova će vam brošura dati odgovor kratkim pregledom 10 akcija poduzetih u proteklih godinu dana koje će zaista promijeniti život svakog od nas. Od uštede novca na mobilne pozive iz inozemstva do udruživanja sredstava za istraživanja bolesti poput demencije Alzheimerova tipa, Europska unija razvija politike i uvodi prakse koje izravno utječu na živote ljudi i njihov okoliš, unutar i izvan granica Unije. Širokog dometa i raznovrsnih ciljeva, ove aktivnosti imaju zajednički cilj: učiniti Europu, i svijet kojeg je ona dio, boljim mjestom za život.

Popločen put prema gospodarskom oporavku

EU i države članice mobilizirale su ogromne
resurse kako bi ponovno osposobile
gospodarstvo i zaštitile građane

EU i države članice mobilizirale su ogromne resurse kako bi ponovno osposobile gospodarstvo i zaštitile građane

Vlade zemalja EU-a, koje je koordinirala Europska komisija, stabilizirale su banke nakon što je američka investicijska banka Lehman Brothers bankrotirala 2008. godine. Nisu to učinile kako bi spasile bankare, nego kako bi zaštitile ljude, njihove uštedevine i poslove.

U sklopu plana gospodarskog oporavka EU-a oko 5,5% BDP-a izdvaja se za gospodarstvo iz nacionalnih i europskih proračuna. Naglasak je na radnim mjestima, infrastrukturi i energetskej učinkovitosti. EU je također ubrzala izdvajanje sredstava unaprijed u sklopu shema regionalne pomoći, dajući dodatnih 6,25 milijardi eura za poticaj lokalnom razvoju.

Europski fond za prilagodbu globalizaciji pruža nove prilike radnicima koji su ostali bez posla. U 2009., oko 16.000 radnika u sektorima kao što su automobilska, tekstilna i građevinska industrija iskoristilo je pružene prilike te je Komisija odobrila prijave u vrijednosti 60 milijuna eura.

Kamatne stope u eurozoni smanjene su na rekordno niske razine. Komisija je uvela radikalne reforme na financijskim tržištima kako bi iskorijenila nemarno ponašanje, osigurala pravilan nadzor financijskih institucija i priljev sredstava obiteljima i malim poduzetnicima. EU je uvjerio svoje međunarodne partnere iz G20 da usvoje slične mjere.

Kad su Mađarska, Latvija i Rumunjska - zemlje izvan eurozone – zatražile pomoć, EU je uskočio s 15 milijardi eura zajma.

Jednostavnija komunikacija za manje novca

Europljani komuniciraju brže i jeftinije
zahvaljujući naporima EU-a da smanji
naknade za mobilnu komunikaciju

Europljani komuniciraju brže i jeftinije zahvaljujući naporima EU-a da smanji naknade za mobilnu komunikaciju

Od srpnja 2009. Europljani koji koriste mobilne telefone dok putuju u zemlje EU-a plaćaju nižu cijenu tekstualnih poruka. Ove promjene rezultat su novih odredbi koje bi trebale smanjiti račune turista i poslovnih korisnika za 60%. Slanje tekstualne poruke iz inozemstva unutar EU-a odsad stoji maksimalnih 0,11 eura – gotovo tri puta manje od prethodnog prosjeka EU-a.

Pozivi su još jeftiniji nego prije, a uvođenje sekunde kao obračunske jedinice štedi novac korisnicima koji odsad plaćaju samo realno trajanje svakog poziva. Odlazni poziv u *roamingu* prema drugoj državi članici EU-a ne smije stajati više od 0,43, a dolazni više od 0,19 eura po minuti.

© Reporters

Pretraživanje Interneta, preuzimanje filmova ili slanje fotografija putem mobitela odsad će se u roamingu moći obavljati bez straha od „šokantnih“ telefonskih računa, zahvaljujući ograničenjima nakon kojih nema daljnje naplate. Ona će korisnicima biti dostupna od 1. ožujka 2010.

Uskoro će mobilni korisnici imati i manje briga zbog ispražnjenih baterija. Zbog pritiska EU-a, proizvođači su pristali proizvoditi standardizirane punjače, čime je došao kraj problemima – i otpadu – uzrokovanih različitim sustavima punjenja za različite mobitele.

Udruživanje sredstava za borbu protiv demencije

Svatko se ponekad razboli. EU podupire
medicinska istraživanja u mnogim
prioritetnim područjima

Svatko se ponekad razboli. EU podupire medicinska istraživanja u mnogim prioritetnim područjima

Još uvijek postoji veći broj bolesti nego uspješnih načina da ih se izliječi – kao što okrutno dokazuje rastući problem bolesti poput demencije Alzheimerova tipa. Znanstvenici i dalje nastoje identificirati procese koji uzrokuju bolest kako bi se mogle razviti nove metode liječenja.

© Diaphor/Van Parys Media

S ciljem izoštravanja fokusa istraživanja u Europi, EU je uveo program kojim povećava šanse za pronalazak novih lijekova. „Inicijativa inovativnih lijekova“, vrijedna 2 milijarde eura, omogućava industriji i znanstvenicima zajednički rad na specifičnim projektima kako bi se uklonili problemi „uskog grla“ koji često usporavaju put od novih znanstvenih postignuća do novih lijekova.

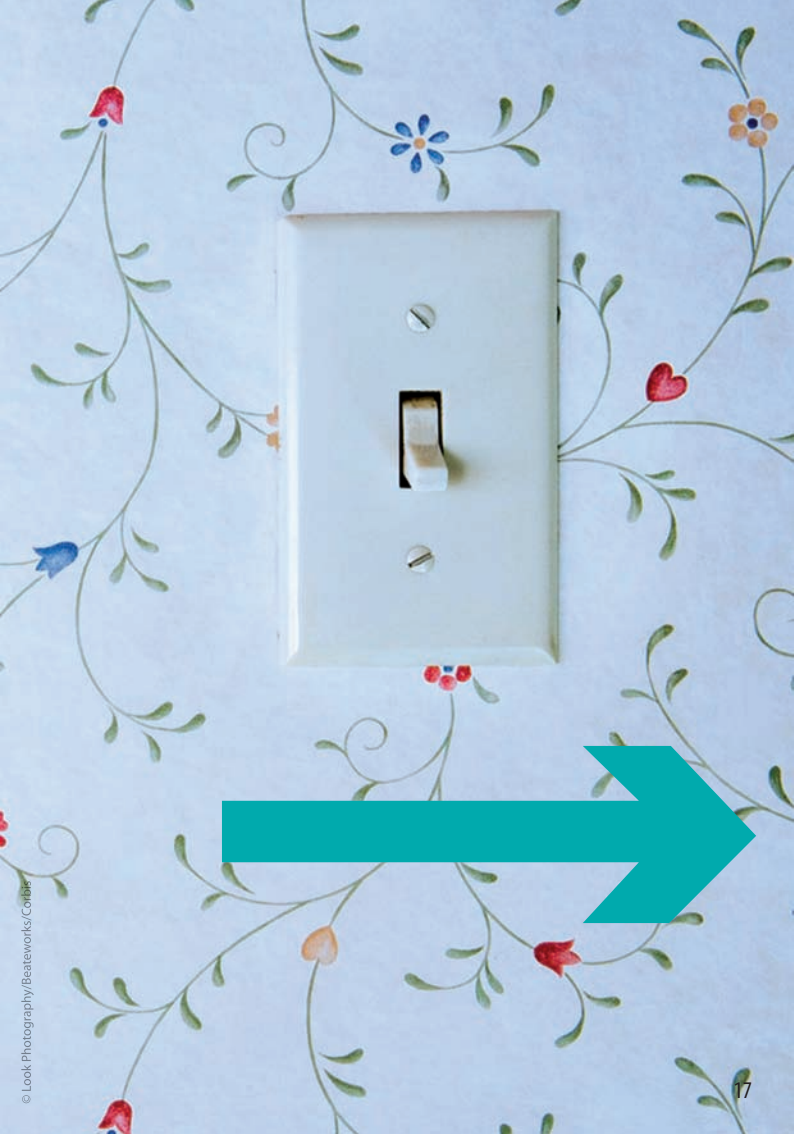
EU također koordinira rad na prevenciji, dijagnozi, liječenju i skrbi. Podupire i istraživanja virusnih bolesti. Projektni prijedlozi na temu gripe omogućit će bolji uvid u prenošenje zaraze i nadzor, te pomoći u razvoju novih terapija, uključujući i onu protiv gripe tipa H1N1.

U srpnju 2009., Europska komisija je poduzela nove korake u borbi protiv Alzheimerove bolesti i ostalih oblika demencije – koji trenutno pogađaju više od sedam milijuna ljudi u Europi – i od kojih će, predviđa se, u sljedećih 20 godina oboljeti dvostruko više osoba. Komisija također promiče udruživanje sredstava država članica kroz zajedničke programe ulaganja u istraživanje. Od 2002., EU je izdvojio gotovo 175 milijuna eura za istraživanja o mozgu i starenju.

Klimatske promjene u novom svjetlu

Svi možemo pomoći spasiti planet —
i pritom uštedjeti novac

Svi možemo pomoći spasiti planet — i pritom uštedjeti novac

Europska unija omogućila je da se samo jednim pritiskom prekidača za svjetlo spriječi emisija 32 tone ugljičnog dioksida. Od rujna 2009., stare žarulje koje su „gutale“ električnu energiju zamijenjene su boljima koje traju duže i koriste manje energije.

Nove odredbe, uvedene 2009., poboljšavaju energetska učinkovitost kućanske rasvjete, ali i one uredske, ulične i industrijske. Do 2020., to će uštedjeti energije u iznosu godišnje potrošnje električne energije Belgije, ili ekvivalent toga da 23 milijuna europskih kućanstava uživa struju bez ikakve potrošnje.

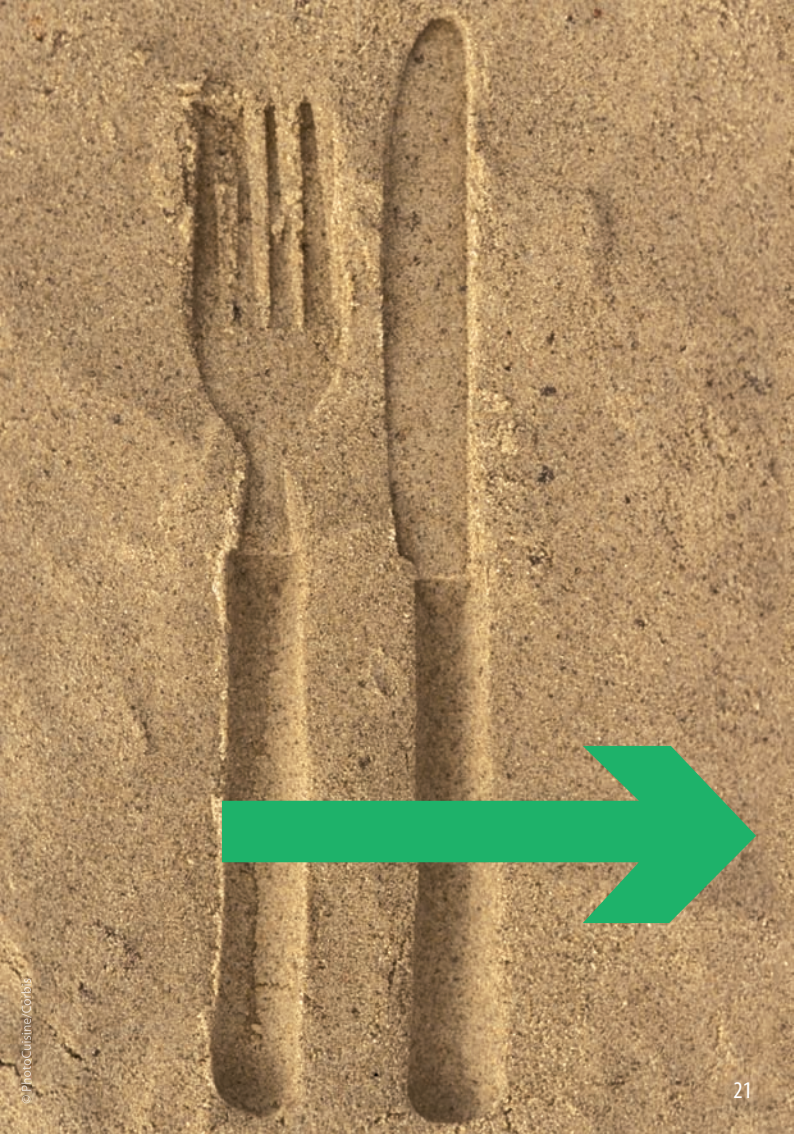
Do kraja 2012., stare sijalice bit će prošlost, a nove odredbe o eko-dizajnu poboljšat će energetska učinkovitost uređaja iz svakodnevne uporabe, uključujući televizore, hladnjake i zamrzivače. Mjere koje su dosad usvojene uštedjet će više od 12% ukupne električne energije iskorištene unutar EU-a svake godine do 2020. – više od ukupne potrošnje električne energije kućanstava Francuske i Njemačke.

Te su odredbe praktični primjer vodeće uloge Europske unije u borbi protiv klimatskih promjena. To znači da će emisije štetnih plinova biti smanjene, a svake godine Europa će uštedjeti oko 50 milijardi eura koji se mogu iskoristiti za poticaje europskom gospodarstvu.

Borba protiv gladi u najsiromašnijim zemljama svijeta

Kao što je milijardu eura vrijedan Program opskrbe hranom jasno pokazao u 2009., EU u svojim nastojanjima da poboljša živote ljudi djeluje ne samo unutar, već i izvan svojih granica, boreći se sa siromaštvom i gladi diljem svijeta

Kao što je milijardu eura vrijedan Program opskrbe hranom jasno pokazao u 2009., EU u svojim nastojanjima da poboljša živote ljudi djeluje ne samo unutar, već i izvan svojih granica, boreći se sa siromaštvom i gladi diljem svijeta

Europska unija spašava od gladi više od milijardu ljudi u Africi, Aziji i Latinskoj Americi. U 2009. godini, milijardu eura vrijedan Program opskrbe hranom pružio je ogromnu i brzu podršku malim seoskim gospodarstvima s ciljem povećanja poljoprivredne proizvodnje u 50 zemalja u

© Anupam Nath/Reporters

kojima se stanovništvo bori sa sve manjom opskrbom hrane uzrokovanom visokim cijenama hrane i ekonomskom krizom.

EU pomaže u nabavi gnojiva i sjemenja, u pružanju zaleđa najugroženijima i odobravanju mikro-kredita lokalnim poljoprivrednicima, poboljšanju prijevoza u ruralnim krajevima i obrazovanju. EU daje gotovo 60% globalne razvojne pomoći, što je čini najveći svjetskim donatorom.

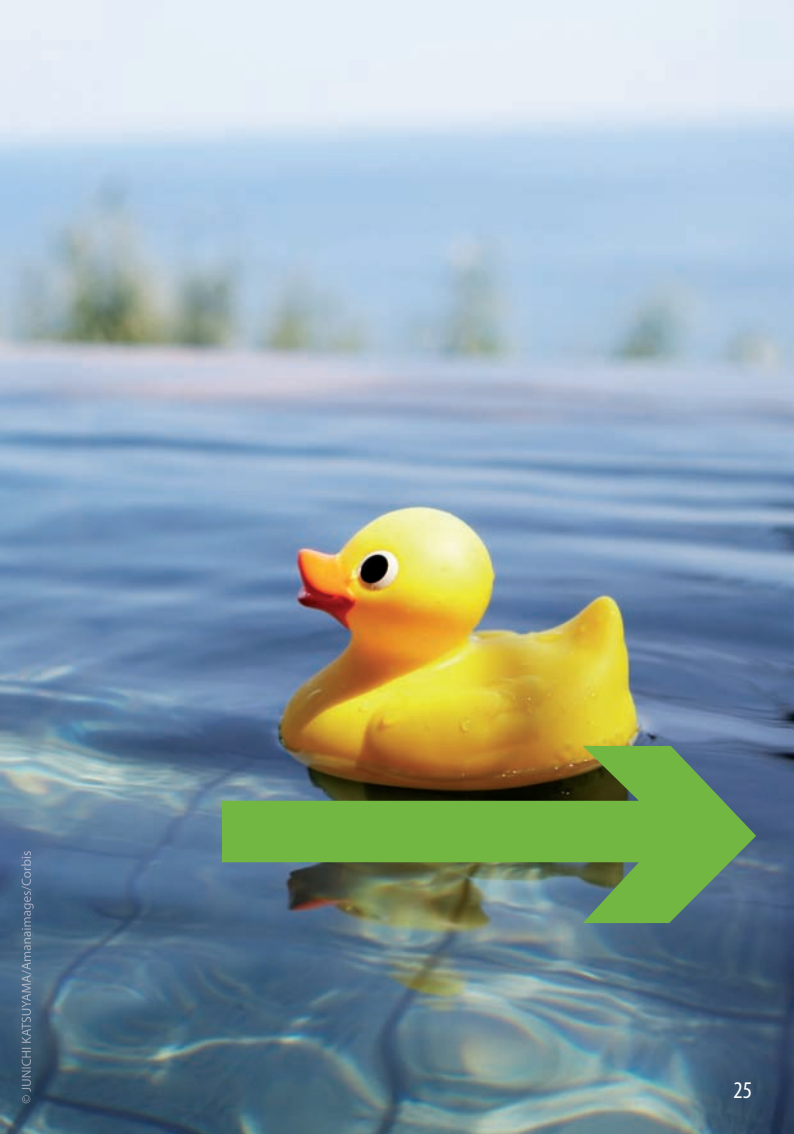
U Zimbabveu je 176.000 poljoprivrednika dobilo gnojiva i sjemenje, što može pomoći u udvostručenju proizvodnje tradicionalne hrane te zemlje. U Bangladešu jedan projekt omogućava zapošljavanje 78.000 ugroženih poljoprivrednih domaćinstava. To su samo dva primjera kako je EU pomogao opskrbiti hranom zemlje u razvoju.

Europska komisija je u pružanju pomoći zemljama u razvoju također stavila naglasak na sigurnost hrane. Izdvojit će oko tri milijarde eura u sklopu inicijative o globalnoj sigurnosti hrane dogovorenoj na summitu zemalja G8, održanom 2009.

Zaštita kopnenih i morskih životinja

EU na brojne načine pomaže svojim
građanima, ali dobrobit životinja i dalje
je važna briga

EU na brojne načine pomaže svojim građanima, ali dobrobit životinja i dalje je važna briga

Lov na tuljane u komercijalne svrhe nema puno zagovarača u Europi, pa je u 2009. donesen zakon koji ograničava prodaju proizvoda od tuljana. EU ne može zabraniti lov na tuljane, ali je odlučio staviti prodaju proizvoda od tuljana izvan zakona.

Ista briga za divlje životinje navela je Europsku komisiju da predloži akcijski plan za zaštitu morskih pasa. Prekomjeran izlov mnogih vrsta morskog psa dovelo je ove životinje do ruba istrebljenja. Trenutni ulov morskih pasa i srodnih vrsta od strane brodova Europske unije iznosi 100.000 tona godišnje. EU zbog toga ima za cilj do 2010. godine smanjiti količinu ulova morskih pasa na otvorenom moru na nulu, i promicati održive politike koje će osigurati opstanak svih vrsta morskih pasa – i morskih zajednica koje o njima ovise.

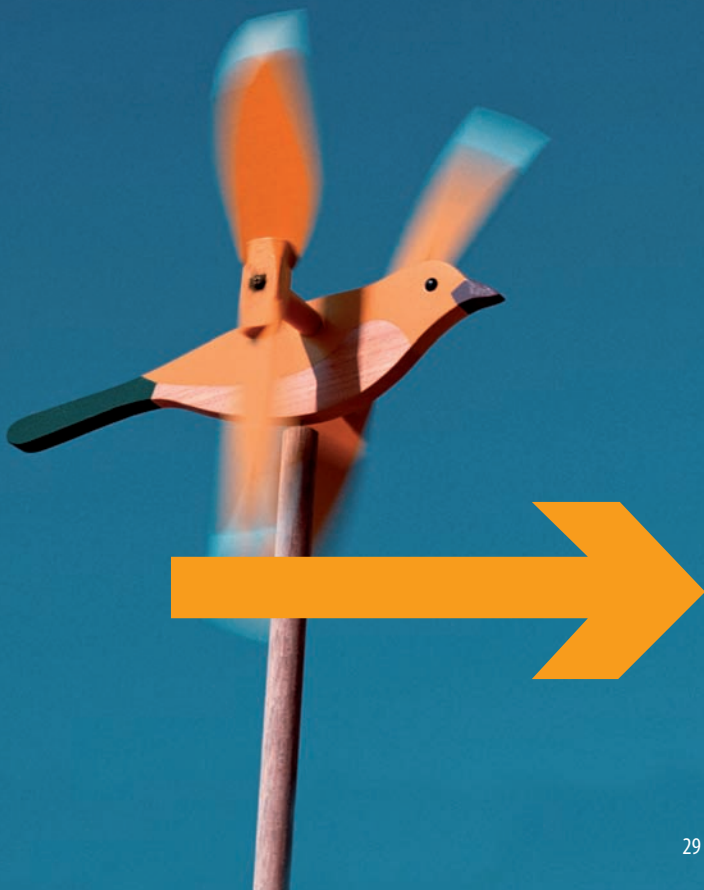
Čak i u bliskijoj sferi proizvodnje hrane, EU je u 2009. djelovao u svrhu poboljšanja dobrobiti životinja, uvodeći nove zakone o poboljšanju uvjeta za životinje pri klanju i brinući da se ono provodi na human način.

© Jeremy Woodhouse/Corbis

Briga za okoliš: od pesticida do goriva

EU je uveo nove zakone o smanjenju štetnih
zagađivača, od goriva do pesticida, s ciljem
očuvanja čistoće okoliša

EU je uveo nove zakone o smanjenju štetnih zagađivača, od goriva do pesticida, s ciljem očuvanja čistoće okoliša

Svaki put kad napunite automobil gorivom, dio goriva ode u atmosferu. Benzen u gorivu koje je isparilo može uzrokovati rak, a pridonosi i stvaranju ozona na razini zemlje – poznatijeg kao smog – jednog od najštetnijih zagađivača zraka za čovjeka i okoliš. U 2009. EU je usvojio zakone koji benzinske crpke obvezuju na uvođenje sustava za zadržavanje i recikliranje tih emisija štetnih plinova.

© Reporters

S istim ciljem očuvanja europskog okoliša, EU je usvojio nove odredbe, obvezujući poljoprivrednike koji koriste pesticide za povećanje prinosa usjeva da njima ne ugrožavaju zdravlje ljudi, životinje i okoliš. Europljani dijele resurse kao što su voda, zrak i zemlja, pa se njihova zaštita mora provoditi na razini cijele Europe.

Nove odredbe o pesticidima zahtijevaju održivu upotrebu kako bi se ograničilo nenamjerno izlaganje – primjerice, uslijed neopreznog rukovanja, korištenja neispravne opreme ili nepotrebnog prskanja usjeva iz zraka. Zakoni također nalažu korištenja integriranih sustava suzbijanja štetočina umjesto kemikalija, pri čemu su strategije zaštite bilja napravljene kako bi uključivale prirodne mehanizme kontrole.

On-line kupovina bez gnjavaže

Internet je mnogim trgovinama pomogao proširiti svoje tržište — što je dobro, ako i građani znaju što i kako kupuju

Internet je mnogim trgovinama pomogao proširiti svoje tržište – što je dobro, ako i građani znaju što i kako kupuju

Istraga EU-a o internetskim stranicama koje se bave prodajom elektronske robe poput digitalnih fotoaparata i mobilnih telefona pokazala je da više od polovice tih stranica uskraćuje kupcima prava koja imaju prema zakonima EU-a. Istraživanje je također ukazalo na postojanje dvosmislenih podataka o ukupnoj cijeni proizvoda ili nepotpunih kontakt podataka o prodavatelju.

Istraga je uključila 200 najvećih internetskih stranica u EU-u koje prodaju aparate za reprodukciju slike i glazbe, računalnu opremu, igraće konzole i ostalu elektronsku robu, a, kao rezultat, vlasti država članica trenutno uvode poboljšanja.

Taj je potez potaknuo slično razotkrivanje gotovo 400 internetskih stranica koje se bave prodajom zrakoplovnih karata; 137 stranica su sadržavale dvosmislene podatke o

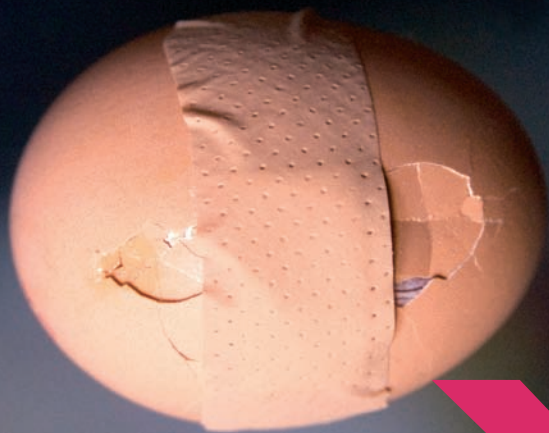
cijenama ili uvjetima kupovine, ili su koristile nepoštene metode prodaje – ali do svibnja, 115 ih je promijenilo svoje poslovanje. Studija koja je uslijedila istražila je 67 stranica, od kojih je za 52 ocijenjeno da više nisu problematične ili da su odmah odgovorile na upozorenja EU-a.

Komisija sada radi na uvođenju sporazuma koji bi obuhvaćao čitavu granu industrije on-line prodaje karata kako bi se zrakoplovne tvrtke držale svojih obećanja.

Obnova Europe nakon prirodnih nepogoda

Solidarnost je jedna od temeljnih vrijednosti
Europske unije, a u 2009. države EU-a hitro su
reagirale kako bi pomogle jedna drugoj i poslale
pomoć u krajeve zahvaćene prirodnim nepogodama

Solidarnost je jedna od temeljnih vrijednosti Europske unije, a u 2009. države EU-a hitro su reagirale kako bi pomogle jedna drugoj i poslale pomoć u krajeve zahvaćene prirodnim nepogodama

Potres u Abruzzu u travnju prošle godine fizički je potresao Italiju, a emocionalno i cijelu Europu. Neprilika koja je zadesila tamošnje žrtve i očita potreba za hitnom pomoći izazvala je trenutnu reakciju. Osim što je bilo mrtvih i ranjenih, tisuće je ljudi ostalo bez domova. Nesreća je i potpuno zaustavila regionalno gospodarstvo.

Obnova je u tijeku, a EU planira Italiji odobriti gotovo pola milijuna eura koji bi joj pomogli da se nosi s posljedicama potresa. Financijska potpora dana je iz Fonda solidarnosti EU-a. Potres u Abruzzu najveća je nepogoda za koju su izdvojena sredstva iz fonda od njegovog osnutka. Novac je namijenjen gradnji privremenih naselja, popravku elektrana, vodovoda i cesta, te raščišćavanju ruševina i uništenih sela.

© Reporters

Ostatak finansijskih sredstava koristit će se za revitalizaciju gospodarstva financiranjem manjih tvrtki, obnovom javnih zgrada i turističkom promidžbom. Također će se financirati nastavak aktivnosti sportskih i kulturnih organizacija, s ciljem poticanja 27.000 učenika i studenata te regije da se ondje ostanu školovati. Njihov je ostanak važan ekonomski faktor za Abruzzo.

Vrijednost za novac za bankovne klijente

EU je stvorio jedinstveno tržište na dobrobit
svojih građana i tvrtki. Sada želi osigurati
poštene bankovne usluge

EU je stvorio jedinstveno tržište na dobrobit svojih građana i tvrtki. Sada želi osigurati poštene bankovne usluge

Ondje gdje su postojale sumnje da banke previše naplaćuju svoje usluge, EU je pokrenuo istrage – a, gdje je bilo potrebno, tražio je bolji odnos prema klijentima. Gdje je uočena loša kvaliteta usluge, EU je inzistirao na poboljšanjima.

Studija Europske komisije o maloprodajnim financijskim uslugama otkrila je probleme u načinu na koji banke obavještavaju i savjetuju svoje klijente. Čak su i stručnjaci koji su pisali izvješće primijetili da su cjenici nekih banaka toliko nejasni da su i sami morali dodatno kontaktirati banke da otkriju koliki su zapravo troškovi vođenja određenog računa.

Zakoni EU-a koji su stupili na snagu 2009. omogućit će korisnicima kreditnih kartica da traže puni povrat novca ako im je previše naplaćeno za neku uslugu. Banke će odsad morati odgovoriti na pritužbe u roku od 10 dana.

EU radi na tome da klijentima, tvrtkama, trgovcima i javnim upravama omogući da plaćaju usluge po istim uvjetima diljem Europe, jednako lako kao u vlastitoj zemlji.

Kontaktirajte Europsku uniju

■ U HRVATSKOJ

Više informacija o Europskoj uniji dostupno je pri Informacijskom centru Europske unije, Trg žrtava fašizma 6 u Zagrebu, web stranicama www.delhrv.ec.europa.eu ili na e-mail adresi euinfocentar@euic.hr. Želite li primati mjesečni elektronski bilten Delegacije Europske unije u Republici Hrvatskoj, možete se prijaviti putem gore navedenih adresa.

■ POSJETITE NAS U EU

Diljem Europe postoje stotine lokalnih informacijskih centara Europske unije. Adresu vama najbližeg Centra možete naći na web stranici Europe Direct: europedirect.europa.eu.

■ ONLINE

Informacije na svim službenim jezicima u Europskoj uniji i prilika da nam kažete svoje mišljenje nalaze se na web stranici Europa: europa.eu. Gledajte najnovije isječke o europskim temama na EUtubeu: www.youtube.com/eutube.

■ ZOVITE NAS ILI NAM PIŠITE

EUROPE DIRECT je služba koja odgovara na pitanja o Europskoj uniji. Možete ju kontaktirati besplatno na broj telefona: **00 800 6 7 8 9 10 11** ili telefonom izvan EU: **(32-2) 299 96 96** ili elektronskom poštom putem web stranice Europe Direct: europedirect.europa.eu.

■ ČITAJTE O EUROPI

Publikacije o EU dostupne su u web knjižari EU-a: bookshop.europa.eu.

Europa i vi

Pregled postignuća Europske unije

Izdanje 2010.

Jeste li se ikad pitali što to točno Europska unija čini za vas? Ako jeste, ova će vam brošura dati odgovor kratkim pregledom 10 akcija poduzetih u proteklih godinu dana koje će zaista promijeniti život svakog od nas. Od uštede novca na mobilne pozive iz inozemstva do udruživanja sredstava za istraživanja bolesti poput Alzheimerera, Europska unija razvija politike i uvodi prakse koje izravno utječu na živote ljudi i njihov okoliš, unutar i izvan granica Unije. Širokog dometa i raznovrsnih ciljeva, ove aktivnosti imaju zajednički cilj: učiniti Europu, i svijet kojeg je ona dio, boljim mjestom za život.

ec.europa.eu/snapshot

Ured za publikacije

ISBN 978-92-79-15291-7

9 789279 152917